

ถึงแม้ว่าพื้นที่ประเทศญี่ปุ่นจะมีขนาดเล็กกว่าไทย แต่ญี่ปุ่นก็เป็นประเทศที่หลากหลายมาก โดยประกอบด้วยเกาะสำคัญ 4 เกาะ นั่นคือ ฮอนชู

สตึป

ฮอกไกโด ชิโกกุ และ คิวชู
 คิวชู นี้เอง ก็เป็นดินแดนของญี่ปุ่นที่มีลักษณะเด่นไม่แพ้กับ "บิกหนม" อื่นๆ ในเกาะฮอนชูและฮอกไกโด และเมื่อวันที่ 27 พ.ย. ที่ ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจคิวชู (KERC หรือ เคิร์ก) ดึงรับนักข่าวจากเอเชีย 7 ชาติ เพื่อเสวนาแนะนำ "ดินแดนแห่งญี่ปุ่นที่คิด" แห่งนี้ให้ชาวเอเชียได้รู้จักมากขึ้น ที่เมืองฟูกูโอกะ อันเป็นเมืองสำคัญของเกาะคิวชู โดยมีผู้บริหารและตัวแทนจากภาครัฐกิจสำคัญเข้าร่วม ขณะที่ผู้สื่อข่าวจาก "ข่าวสด" ได้รับเชิญให้ร่วมเข้าฟังด้วย

ผู้อำนวยการด้านการต่างประเทศของศูนย์วิจัย คุมโทชินริ โอกะ กล่าวถึง แม้คิวชูจะมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับฮอนชู (อันเป็นที่ตั้งของหลายเมืองใหญ่อย่างโตเกียว) แต่คิวชูมีความสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างมาก โดยเป็นร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ไม่ว่าทางเกษตรกรรม ปศุสัตว์ การประมง การผลิตส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมรถยนต์ และที่สำคัญคือการท่องเที่ยว โทชินริอธิบายว่า ฟูกูโอกะจึงเป็นเมืองท่าสำคัญของคิวชู โดยต้อนรับนักท่องเที่ยวและรับสินค้าจำนวนมากในหลายชาติเอเชีย ซึ่งเมืองฟูกูโอกะนี้ อาจจะเป็นที่รู้จักในหมู่ชาวไทยมากขึ้น เพราะเป็นสถานที่ถ่ายทำละครเรื่อง "รักคุณเท่าฟ้า" ที่มี เคน ธีรเดช เป็นดารานำ และเจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นหลายคนพูดเป็นเสียงตรงกันว่า มีคนไทยมาเที่ยวตามรอยละครเรื่องนี้กันยกใหญ่

อย่างไรก็ตาม คิวชูก็กำลังประสบกับความท้าทายใหญ่หลวงอยู่เช่นกัน นั่นคือ ปัญหาประชากร!!

คิวชูนั้นคล้ายกับญี่ปุ่นส่วนอื่นๆ ตรงที่ประชากรวัยทำงานลดลง ในขณะที่ประชากรวัยชราเพิ่มขึ้น หรือที่เรียกว่า Aging Society และเป็นปัญหาที่ทางญี่ปุ่นยัง

คิวชูเพิ่มสัมพันธไทย เติมนุททวิธี 'ขยายสู่เอเชีย'

ภาพถ่ายคณะตัวแทนธุรกิจคิวชูมาพบนายกฯ ติดตั้งอยู่หน้าสำนักงานสมาคมธุรกิจ

ขบคิด ไม่ออกว่าจะแก้ไขอย่างไร ผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งในที่ประชุมระบุว่า ถึงแม้จะพยายามกระตุ้นให้ชาวญี่ปุ่นมีลูกกันมากขึ้นแล้ว ผ่านการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ แต่ก็ไม่ได้ช่วยอะไรมาก ขณะที่ความถี่ของประชากรคิวชูจำนวนมากที่เดินทางย้ายออกไปยังส่วนอื่นๆ ในญี่ปุ่นหรือต่างประเทศด้วย

พิธีชงชาในวัดที่ฟูกูโอกะ

"ปัญหาทั้งสองประการรวมกันนี้ เป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจของคิวชูอย่างมาก เพราะเศรษฐกิจของคิวชู คือการบริโภค" โทชินริกล่าว พร้อมเปิดเผยทางออกที่รัฐบาลคิวชูเลือกใช้ คือ การให้ความสำคัญต่อเอเชีย เพื่อชดเชยส่วนต่างที่สูญเสียไปจากในภูมิภาค คิวชูมีข้อได้เปรียบอยู่แล้วในเชิงภูมิศาสตร์ เพราะอยู่ใกล้ประเทศในแถบเอเชียต่างๆ มากกว่าเมืองสำคัญอื่นๆ อย่างโตเกียวหรือซัปโปโร โดยอยู่ห่างจากนครเซี่ยงไฮ้ของจีนประมาณ 1,000 ก.ม. และนครปูซานของเกาหลีใต้ไม่ถึง 500 ก.ม.

สนามบินฟูกูโอกะซึ่งรองรับสายการบินนานาชาติกว่า 34 เส้นทาง เชื่อมต่อกับเมืองสำคัญในเอเชีย รวมทั้งกทม. ซึ่งสายการบินไทยมีเที่ยวบินตรงถึงฟูกูโอกะทุกวัน ข้อมูลล่าสุดระบุว่า มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนคิวชูประมาณ ปีละ 2.6 ล้านคนต่อปี และทางภาครัฐก็กำลังเร่งหาวิธีให้จำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้นกว่านี้อีก และไม่เพียงเท่านั้น ฟูกูโอกะยังมีแผนที่จะรองรับนักศึกษา

ร้านอาหารญี่ปุ่นในฟูกูโอกะ

ต่างชาติทั้งระยะสั้นและระยะยาวด้วย โทชินริกล่าวว่า ในยุทธวิธี "ขยายสู่เอเชีย" ของคิวชูนี้ ประเทศไทยมีส่วนสำคัญอย่างมาก เนื่องจากภาคเอกชนคิวชูมีแผนขยายโรงงานและธุรกิจในประเทศให้มากขึ้นกว่าเดิม และเมื่อไม่นานมานี้ ตัวแทนภาครัฐกิจของคิวชูได้เดินทางไปพบ นายกรัฐมนตรี ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่าย หลังจากทีน.ส.ยิ่งลักษณ์เคยเดินทางมาเยี่ยมชมระบบรถไฟอันโตดังของคิวชู ตามแผนการศึกษาสำหรับโครงการ 2 ล้านล้านบาท

เมื่อเสวนากันมาถึงตรงนี้ ผู้สื่อข่าวจาก ข่าวสด ก็ต้องถามว่า วิกฤตการเมืองของไทยจะเป็นอุปสรรคต่อแผนการขยายธุรกิจของคิวชูในประเทศไทยหรือไม่ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงของสมาคมเศรษฐกิจคิวชูตอบว่า ไม่คิดว่าสถานการณ์ดังกล่าวจะสร้างผลเสียระยะยาวแก่ทั้งสองประเทศได้

"โดยส่วนตัวผมกลัวเหตุการณ์แบบนี้ท่วมใหญ่เมื่อปี 2011 มากกว่า แต่ผมก็เห็นว่ารัฐบาลไทยมีความคิดหน้าหลายตาในเรื่องนี้"

公益財団法人九州経済調査会
 KYUSHU ECONOMIC RESEARCH CENTER
 九州の経済について調べたい
 調査費・会費を無料にしたい
 レポート・出版物を購入したい
 調査を依頼したい
 講演会やセミナーに参加したい
 九経研
 เว็บไซต์ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจคิวชู

พร้อมกล่าวอ้างว่า ประเทศไทยเป็น 1 ใน 3 ชาติที่คิวชูเน้นเพิ่มพูนความสัมพันธ์ทางธุรกิจด้วย และยังกล่าวเชิญชวนให้ชาวไทยลองมาเที่ยวคิวชูหรือฟูกูโอกะดูบ้าง

อีกสิ่งที่น่าสนใจคือ ปัจจัยหนึ่งซึ่งทำให้ญี่ปุ่นหันมาให้ความสำคัญต่อเอเชียมากขึ้น เป็นเพราะความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดขึ้นระหว่างจีนกับญี่ปุ่น และจำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนสู่ญี่ปุ่นที่น้อยลง

บรรดาผู้เชี่ยวชาญและนักธุรกิจที่ผู้สื่อข่าวข่าวสดได้สนทนาคับด้วย ต่างก็แสดงความกังวลว่า กรณีพิพาททางทะเลอาจจะบานปลายเข้าสักวันหนึ่ง โดยเฉพาะจีนยังมีท่าทีแข็งกร้าวมากขึ้นเรื่อยๆ ต่อญี่ปุ่น

ดังนั้น หากไทยสามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส ด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์กับคิวชูและญี่ปุ่นให้แน่นแฟ้นขึ้นในช่วงนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองชาติไม่น้อยทีเดียว

ธีรณัย จารุวัสดร์